

**Turkish transcript:**

*İsmene 'm canım kardeşim benim babamız Oidipus 'un mirası hiçbir acı,  
kahır, utanç kaldı mı Zeus 'un yaşarken bize tattırmadığı?*

*Şimdi de Kral bütün kente buyruk salmış diyorlar, biliyor musun ne?*

*İşittin mi? En sevgilimizin başına gelecekten belki haberin bile yok senin.*

Bu çok ünlü bir antik yunan oyunu olan Antigone'nin tiradlarından biriydi. Tahmin edeceğinize üzere sizinle Türkiye'deki tiyatroyla ilgili konuşmak istiyoruz. Tiyatro, Türkiye'de geçmişten günümüze her zaman önde gelen sanat dallarından biri olmuştur. Başlangıçta, Türklerin Anadolu'ya ilk gelmeleriyle birlikte Anadolu'daki önceki kültürlerin de katkılarıyla, kültürlerinin sunduğu katkılarla birlikte meddah, kukla, Karagöz Hacivat, Ortaoyunu gibi geleneksel Türk Tiyatrosu örnekleri her zaman hem köylerde hem sarayda sergilenmiş ve insanların beğenisine sunulmuştur. Kukla, meddah, Karagöz ve ortaoyunu türlerinden genellikle maksat halkı ve insanları eğlendirmek, güldürmek üzerinedir. Güldürü üzerine kuruluydu bunlar yani. Dram tarzı tiyatro oyunları o zamanlar sergilenmiyordu fakat Tanzimat dönemiyle birlikte bazı yabancı oyunların Türkçe'ye ve Osmanlıca'ya çevrilmesi süreci başladı ve yavaş yavaş batılı anlamda tiyatro Türkiye'ye gelmeye ve Türkiye'de kullanılmaya başlandı.

Batılı tiyatro anlayışı kapsamında ilk Türk tiyatrosu Şinasi'nin Şair Evlenmesi. 1860 yılında Osmanlı İmparatorluğunda oynandı. Daha sonra cumhuriyetin kurulmasıyla birlikte tiyatro anlayışı Türkiye'de daha çok gelişti ve daha çok kitlelere uygulanmaya başladı. Ve çok farklı türde oyunlar sergilenmeye başlandı. 1940 yılında Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü'nün kurulmasıyla tiyatronun bir kolu da devletin eline verilmiş oldu ve o zamandan günümüze kadar pek çok iyi oyun yazarı, oyun yönetmeni ve tiyatro oyuncuları yetişti Türkiye'de. Haldun Dormen, Ferhan Şensoy en ünlü tiyatro yazarlarımızdandır. Gerçekten güzel oyunlar yazarlar ve satirik, lirik, epik gibi tüm türleri mümkün olduğunca kullanmaya çalışırlar.

Türkiye'de tiyatro yapmak istiyorsanız ve daha önce hiç bir sahne tecrübeniz yoksa bile bunu her yerde yapabilirsiniz. Hem doğuda hem batıda, büyük ve küçük şehirlerde pek çok amatör tiyatro grupları bulunmaktadır ve ben de bunlardan birine dahil oldum hem de Van'da. Yani Türkiye'nin en doğudaki şehirlerinden birinde. O kadar çok amatör tiyatro grubu var ve o kadar çok tiyatroya gönül veren insan var ki onların arasında kendinize yer bulup onlarla birlikte oyun sahneleyebilirsiniz. Bunun dışında dediğim gibi pek çok şehirde devlet tiyatrosu var, devlet tiyatrosu olmayan şehirlerde şehir tiyatroları var, halk eğitim merkezleri oyunlar sergiliyor, pek çok lise yıl sonu gösterileri için tiyatro oyunları sergiliyor, dolayısıyla Türkiye tiyatroya doyabileceğiniz bir ülke.

### **English translation:**

*My Ismene, my dear sister, while we are still living, is there any pain, grief or shame left as legacies by our father Oedipus, caused by Zeus?*

*And now they say the king commanded something; do you know what?*

*Have you heard? You do not even know what is going to happen to our most beloved!*

That was a monologue from a very famous ancient Greek play, *Antigone*. As you may guess, we want to talk about theater in Turkey. From past to present, theater has always been one of the outstanding branches of art. In the beginning, after Turkish people first came to Anatolia, and with the contributions of other cultures that lived in Anatolia, some examples of traditional Turkish theater are *meddah*, puppets, Karagöz and Hacivat shadow theater, and *ortaoyunu*. Those were performed both in villages and around the palace to entertain people. The goal of those shows was to make people laugh. They were humor-oriented. Drama was not performed at that time; however, with the beginning of the Tanzimat Reform Era, some foreign plays were translated into the Turkish and Ottoman languages, and gradually a Western theater approach started to exist and be used in Turkey.

The first Turkish theater play within the concept of the Western theater approach was *Şair Evlenmesi* by Şinasi, which was written in 1860. After the establishment of the Republic, Turkish theater developed more and spread to wider audiences. Different types of plays started to be staged. With the establishment of the General Directorate of State Theaters, a branch of theater was handed to the state of Turkey, and since then many good playwrights, directors and actors have been raised in Turkey. Haldun Dormen and Ferhan Şensoy are among the best Turkish playwrights. They really write well, and they use all different genres such as satirical, lyric or epic in their plays.

If you want to do theater in Turkey, even if you do not have any experience, you can still do it! Both in the west and in the east, you can find lots of amateur theater groups, and I was involved in one of them which was in Van, one of the easternmost cities in Turkey. There are so many amateur theater groups and people who are devoted to theater that it will be so easy for you to find a suitable one for you and stage some plays! Additionally, some cities have state theaters. The cities that do not have state theaters have city theaters. Adult Education Centers stage some plays; many high schools stage plays for their year-end activities. Consequently, Turkey is a country where you can fill yourself up with theater.

**About CultureTalk:** CultureTalk is produced by the Five College Center for the Study of World Languages and housed on the LangMedia Website. The project provides students of language and culture with samples of people talking about their lives in the languages they use every day. The participants in CultureTalk interviews and discussions are of many different ages and walks of life. They are free to express themselves as they wish. The ideas and opinions presented here are those of the participants. Inclusion in CultureTalk does not represent endorsement of these ideas or opinions by the Five College Center for the Study of World Languages, Five Colleges, Incorporated, or any of its member institutions: Amherst College, Hampshire College, Mount Holyoke College, Smith College and the University of Massachusetts at Amherst.

© 2019 Five College Center for the Study of World Languages and Five Colleges, Incorporated